

Habilitats cognitivo-lingüístiques.

Iniciadors, connectors i gèneres discursius

Destreses de pensament, Exemple, Gèneres discursius	Iniciadors, connectors y Característiques lingüístiques
<p>ARGUMENTAR</p> <p>Examinar l'acceptabilitat de les raons o arguments per canviar el seu valor epistèmic (Validar) per al receptor o destinatari, capaços de resistir contraarguments. Donar raons per a una afirmació prou forts per resistir contraarguments.</p> <ul style="list-style-type: none">• Analitzar• Deduir• Relacionar• Sintetitzar• Evaluar <p>Exemple: Davant d'aquestes dades, existeixen dues explicacions possibles: o bé un cos s'interposa de forma periòdica en el seu moviment orbital (trànsit), o bé l'estrella té períodes variables de lluminositat degut a perturbacions en el seu interior. En ambdós casos les observacions que s'esperarien són similars (seria d'esperar aquesta disminució de la lluminositat), si bé no tindria perquè ser tant regular si fossin perturbacions dins l'estrella. L'interval de temps entre una disminució i la següent és característic/similar al d'altres trànsits planetaris. En conjunt, si bé les dades són compatibles amb ambdós models, el model del trànsit planetari és més sofisticat, perquè permet també explicar les oscil·lacions gravitatòries observades en l'estrella, si bé les proves no són del tot fiables pels límits de detecció de l'aparell que mesura la posició exacta de l'estrella.</p> <p>Gèneres discursius: al·legat d'un peritatge científic en un judici, conclusions d'un article científic, instància sobre gestió mediambiental a l'ajuntament, queixa dels consumidors per la seguretat d'un producte, post en un blog sobre les preteses bondats d'un suplement alimentari o la perillositat d'un additiu químic, vídeo de youtube sobre efectes de la radiació...</p>	<p>Iniciadors</p> <p><i>Quines proves donen suport a aquesta proposició? Què hi és contrari? Fins a quin punt és segur el que fem servir per donar validesa? Amb quina marcs xoca / es recolza? Quant segurs estem del que s'afirma? Perquè ho hauríem de creure/acceptar?</i></p> <p>Connectors: <i>en canvi, d'altra banda, en conseqüència, per tant, malgrat tot, tot i així,</i></p> <p>Característiques lingüístiques: Oracions subordinades (causals, consecutives, adversatives). Temps verbal condicional o subjuntiu. Verbs creure, pensar, opinar, defensar, considerar. Estructura dialògica o argumentativa (identificació de tesi, arguments i contraarguments).</p>

Descripció: Aquesta síntesi proposa, per a cada habilitat cognitivo-lingüística, destreses de pensament relacionades, iniciadors i connectors, Exemples i Gèneres discursius associats. Cada habilitat cognitivo-lingüística pot associar-se principalment a una tipologia textual. Convé tenir en compte que existeixen diferents mencions de el text explicatiu (interpretatiu, expositiu) amb diferents connotacions. No s'ha inclòs el text instructiu proposat per altres autors.

Propostes d'aplicació:

- Els alumnes usen el suport per analitzar o classificar textos segons la tipologia, diferenciant diferents textos o diferents parts d'un mateix text.
- Suport per proporcionar a l'alumnat perquè elabori o avaluï textos de cada tipus.
- Eina perquè el docent pugui configurar plantilles de diferents gèneres, seqüenciant els diferents tipus de text que els configuren.

Publicacions relacionades:

- *Aprender ciencias tot aprendent a escriure ciència.* (2003). Edicions 62. Neus Sanmartí (coord.) (2003).
- *La comunicació i les habilitats cognitivo-lingüístiques.* (1998) Jorba, J. A: J. Jorba et al. (Eds.), *Parlar escriure per aprendre* (pp. 37-58). Bellaterra: ICE de la UAB.
- *Textos per llegir i aprendre Ciències socials.* Col·lecció de materials didàctics. (2015) Educació Secundària Obligatoria. Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics. Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya. Dolors Quinqué.
- *Mueve la Lengua, que el cerebro te seguirá. 75 acciones lingüísticas para enseñar a pensar Ciencias.* Barcelona (Graó) Jordi Domènech Casal (2022). Premi Joan Profitós d'assaig Pedagògic. <https://wp.me/p25seH-ZR>

